

Oliver Frljić (kao intendant)

i

Marin Blažević (kao kazališni dramaturg)

za

**Novo, odgovorno, različito: Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca u Rijeci
2015 – 2018.**

U onoj mjeri u kojoj kazalište prima u sebe žive i postojeće društvene elemente, u toj ih istoj mjeri ono i razvija, produbljuje i širi. Kazalište svake večeri iz bezoblična skupa slučajno okupljenih pojedinaca stvara živu, organiziranu zajednicu, koja je oživjela kao kolektiv, probudila svoje zaspale društvene porive u skupnoj idealnoj dramskoj akciji što povezuje i ujedinjuje glumce i publiku, autora i slušatelje, ideju i njezine žive nositelje. Ne imati kazalište znači biti prazna, nesvjesna gomila; imati loše kazalište ukazuje na duboku krizu i bolest društva u njegovim temeljima

**Branko Gavella: «Kazalište i javnost»,
1930. (Teorija glume, Zagreb 2005.)**

I. IDEJE VODILJE

Ideje vodilje odražavat će se u cjelokupnoj kulturi rada i djelovanja našeg kazališta – od organizacijskog menadžmenta i kreativne produkcije, preko modela sudjelovanja gledatelja u razvoju kazališta, do programskih smjernica i konkretnih umjetničkih, edukacijskih i društveno odgovornih odnosno aktivističkih projekata.

Prvo pitanje: o konceptu i radu nacionalnog kazališta

Mogu li i moraju li ideja, naslijeđena iz 19. stoljeća, te produkcijski protokoli i organizacijska struktura nacionalnog kazališta opstati u kulturnim, društvenim, tehnološkim, ekonomskim i političkim okolnostima našeg vremena? Odgovore ćemo tražiti u komunikaciji s lokalnom zajednicom, u partnerstvu s riječkim kulturnim institucijama i nezavisnom scenom, u dijalogu (i polemici) s drugim nacionalnim i srodnim kazalištima u Hrvatskoj i inozemstvu, organiziranjem konferencije, te predstavama, projektima, akcijama koje će implicirati i to – naše prvo – pitanje.

Narodno kazalište kao prostor razlika

Nacionalno kazalište, kako ga mi shvaćamo, prvi će izazov svoje budućnosti pronaći u zastupanju prava na različitost i otporu svakom obliku dominacije odnosno isključivosti. Kulturi i politici suvremene nacionalne, pa tako i kazališne zajednice, upravo raznolikost otvara perspektivu razvoja, nasuprot opresivnom održavanju jednoličnosti. HNK Ivana pl. Zajca već u startu bilježi bitnu razliku u odnosu na srodne kazališne institucije u Hrvatskoj i Europi jer kao jednu od četiri ravnopravne ustrojbene jedinice sadrži Talijansku dramu, a njezin rad "potiče i unapređuje održavanje, razvoj i iskazivanje kulture i tradicije talijanske nacionalne manjine". Na tome ćemo tragu kazalište otvoriti i djelovanju drugih manjinskih zajednica, ne samo nacionalnih, koje u tom prostoru nisu bile uopće ili adekvatno zastupljene. Neka riječki HNK atribut "narodno" iz svoga naziva potvrđuje kao mjesto okupljanja svih građana, bez obzira na društveni status, nacionalnu pripadnost, obrazovanje, dob, vjeru, rodne i seksualne identitete – kao *People's Theatre*.

Hrvatsko inter-nacionalno kazalište

Sustavnom suradnjom mladih i već etabliranih umjetnika iz Hrvatske i inozemstva u svim segmentima i različitim formatima programa, koprodukcijskim projektima s europskim i izvanoeuropskim kazalištima, umjetničkim skupinama i organizacijama, te gostovanjem naših predstava na međunarodnim festivalima, riječko kazalište namjeravamo transformirati iz lokalnog u prvo *Hrvatsko inter-nacionalno kazalište*.

Vježbanje Rijeke za novo kazalište, vježbanje kazališta za novu Rijeku

Ne zanima nas kazalište koje se odnosi pasivno spram svojeg okruženja, niti kazalište koje se oglašuje na suvremene tehnološke, etičke i estetičke izazove te naprosto parazitira na materijalnom siromaštvu zajednice. Kazalište koje svoje razloge prepoznaje u svome društvenom okolišu, njime prožeto i njemu kritički supostavljeno; kazalište koje se uporno preispituje kao ishodište i stjecište ideja i strasti; kazalište koje pro-izvodi odgovorno i odgovara izravno; kazalište kao prostor slobode, razlike i emancipacije; kazalište koje odbija ustuknuti i ne boji se pogriješiti, ako će i tako uspjeti zakočiti mehanizme održavanja institucionalne i repertoarne rutiniranosti – takvo kazalište predlažemo liberalnoj i pluralnoj Rijeci, regijama koje ju okružuju, državi čijem se konzervativizmu uporno odupire i međunarodnoj kulturnoj sceni kojoj mora ponovo pripasti. Riječko, narodno i međunarodno kazalište Ivana pl. Zajca vidimo kao kazalište koje Grad duguje svojoj budućnosti, dakle svojoj mladosti. Zato mu je *vježbanje* i opis koji najavljuje razliku.

Drugo i treće pitanje: o iluziji i o Faustu

Iluzija uspostavlja klasično kazalište, a mnogi će reći i naše živote, u rasponu od svakodnevnice komunikacije i dokolice do religije i politike. Je li iluzija potpuno okupirala našu realnost? Možemo li izvrnuti postupak pa upravo kazalište učiniti mjestom revizije naših iluzija, počem od one iluzije koju kazalište gradi samo o sebi kao još uvijek relevantnoj kulturnoj praksi (onkraj industrije?), pa sve do iluzija o identitetima i ideologijama, režimima i revolucijama?

Pitanje odgovornosti umjetnika-pojedinca ključno je pitanje društveno odgovornog kazališta. Stoga ćemo kroz četverogodišnji program provesti temu Fausta, raspraviti problem odnosa umjetnika i različitih konfiguracija moći te odgovornosti spram vlastita umjetničkog, ljudskog i etičkog integriteta. Gavellin diktum: „Bit će potrebno taj pojam odgovornosti centralizirati jednom na onom mjestu, gdje je on zaista motor kazališnog djelovanja, a to je umjetnička odgovornost glumca“, u kazalištu koje predlažemo Rijeci vrijedit će za sve njegove umjetnike.

II. STRATEGIJE REALIZACIJE IDEJA

Suradničko upravljanje

Umjesto postojećeg hijerarhiziranog i centraliziranog modela upravljanja i odlučivanja, u naredne četiri godine osmislili bismo i testirali fleksibilniji, efikasniji i propulzivniji model. Iskoraci prema decentralizaciji i suradničkom autorstvu odvijali bi se u različitim sferama i na nekoliko razina organizacije rada u novom riječkom kazalištu:

- Po uzoru na mnoga europska, a napose njemačka kazališta, predložit ćemo Kazališnom vijeću te Gradu Rijeci, osnivaču i vlasniku kazališta, da uvedu ulogu Glavnog dramaturga kao druge ključne osobe u kreativnom upravljanju kazalištem i prvog zamjenika intendanta u segmentu umjetničke realizacije programa. Do uvođenja u Statut kazališta i regulacije statusa Glavnog dramaturga, predviđeni posao moći će se obavljati putem vanjske suradnje ili s pozicije voditelja neke od ustrojbenih jedinica.

- Jedna od zona neophodne suradnje bit će kreiranja opernog programa i upravljanja najbrojnijim dijelom kazališnog kolektiva – orkestrom i zborom. Smatramo da operno ravnateljstvo ne može biti prepušteno samo glazbeniku (dirigentu ili pjevaču) odnosno kazališnom redatelju, kako je u nas uobičajeno. Također, smatramo nefunkcionalnim i nelogičnim da se orkestar kao najbrojniji ansambl u kazalištu svrstava primarno u nadležnost ravnateljstva opere, čime se baletni ansambl i ravnateljstvo stavljaju u sekundarnu poziciju «korisnika». Stoga ćemo razmotriti mogućnost uvođenja uloge Muzičkog ravnatelja kazališta koji bi upravljao orkestrom i zborom te u suradnji s Ravnateljem opere odnosno baleta predlagao operni i baletni program, a usto i programirao koncertnu sezonu. Procijenimo li da bi takva reorganizacija mogla biti neracionalna, slijedom strategije suradničkog upravljanja kazalištem i kreiranja programa inzistirat ćemo na suradnji Ravnatelja opere, ovisno o njegovim/njezinim primarnim kompetencijama, s glazbenim odnosno kazališnim savjetnikom (primjerice glavnim dirigentom odnosno dramaturgom kazališta).

- Sadašnja situacija, u kojoj različiti ansambli dijele isti krov, ali vrlo rijetko surađuju, mijenjala bi se iniciranjem i realizacijom suradničkih projekata koji bi ujedinili njihove kreativne potencijale, omogućili žanrovske iskorake te predstavljali repertoarno osvježanje za svaki ansambl.

- Osnovna je pretpostavka suradničkog vođenja kazališta respektiranje raznolikosti umjetničkog rada te uključivanje kazališnih radnika u komunikacijske modele koji omogućuju razmjenu mišljenja, iskustva i ideja o programu, kao i evaluaciju realiziranih projekata. Osmislit ćemo načine integriranja umjetnika, predstavnika svih ansambala, u procese razmatranja aktualnosti i budućnosti našeg kazališta.

- Umjetnost i kreativnost ne mogu opstati u okruženju kojim dominiraju poremećeni međuljudski odnosi, simptomi one "bolesti društva" o kojoj govori Gavella. Takvo kazalište ne može preuzeti funkciju društvene odgovornosti na koju ga obvezuje zajednica koju i kojoj predstavlja.

Kreativna i partnerska produkcija

Kazalište na početku 21. stoljeća mora biti svjesno izmijenjenih okolnosti poslovanja, financijskih ograničenja proračunskih sredstava i stvarnosti koja nameće teatrima drugačije modele funkcioniranja i produkcije programa.

Naš je primarni cilj jasnim repertoarnim zaokretom i strateški osmišljenim promotivnim akcijama značajno povećati broj izvedenih predstava u sezoni, kao i broj gledatelja, pa već time povećati i prihod ostvaren na blagajni i sklapanjem novih sponzorskih ugovora. Ponudit ćemo posebne pakete za generalnog pokrovitelja kazališta, pokrovitelje dramskog, opernog i baletnog programa, kao i svake pojedinačne predstave. Pored zadržavanja postojeće pretplate i osmišljavanja ponude obiteljskih paketa, paketa za mlade ili pak umirovljenike, pokušat ćemo, uz davanje posebnih pogodnosti za najbolje studente i učenike, povećati broj stalno prisutnih gledatelja i uspostaviti konkretniju suradnju s njima.

HNK Ivan pl. Zajca u narednom će periodu postati nezaobilazna činjenica u svakodnevnom životu grada Rijeke, županije i Hrvatske. Kombinirajući umjetnički kvalitetu, atraktivnost i provokativnost sadržaja, namjeravamo osigurati kontinuiranu prisutnost u tiskanim i elektronskim medijima, ekskluzivno medijsko pokroviteljstvo izabranih radijskih i televizijskih postaja, kao i pokrovitelja naše internetske prezentacije. Nova internetska stranica te pojačana aktivnost na društvenim mrežama (Facebook, Twitter itd.) postat će svakodnevni animator novih gledatelja za naš teatar.

Riječkome kazalištu namjeravamo značajno proširiti radijus djelovanja, najprije u užoj pa široj regiji. Našem primarnom okruženju, Primorsko-goranskoj i Istarskoj županiji, ponudit ćemo predstave manjih formata i veće mobilnosti. Pokušat ćemo dati kazališne odgovore na kulturne specifičnosti dviju regija te otvarati prilike za proaktivan dijalog s lokalnim zajednicama. Uz gostovanja predstava, osmislit ćemo radionice koje će glumci i dramaturzi voditi u različitim mjestima izvan Rijeke s ciljem popularizacije kazališta, u rasponu od pučkih do suvremenih formi.

Posebnu pozornost posvetit ćemo suradnji Talijanske drame s teatrima iz najbližeg okruženja, u namjeri da zajedničkim produciranjem predstava s kazalištima iz Kopra, Trsta, Nove Gorice i drugih talijanskih gradova HNK Ivana pl. Zajca postane nezaobilazan kulturni čimbenik na talijanskom govornom području.

S Istarskim narodnim kazalištem u Puli namjeravamo već s danom stupanja na dužnost započeti pregovore o sustavnoj suradnji i partnerstvu, ne samo u dramskom nego i opernom, baletnom i koncertnom programu.

U naredne četiri godine stvarat će se uvjeti da HNK Ivan pl. Zajc postane intenzivno prisutan na jugoistočnoj regionalnoj kazališnoj sceni, te u tom kontekstu počne postavljati standarde, kako estetičke i izvedbene, tako i kulturno-menadžerske. Pozicioniranje u regiji uključivat će i projektnu suradnju s kazalištima srodnih programskih politika i bliskih izvedbenih standarda, kao i povezivanje s najznačajnijim regionalnim festivalima. Inicirat ćemo koproducentske projekte s teatrima iz Ljubljane, Maribora, Beograda, Novog Sada, Subotice, Sarajeva, Skopja, Podgorice, kao i s festivalima poput BITEF-a, Festivala igre, Sterijinog pozorja, MESS-a, Budva grad-teatar, Borštnikovih srećanja, Ohridskog leta itd. Ujedinjenjem proračunskih sredstava i pronalaženjem zajedničkih tema koje privlače publiku širom regije, kao i angažiranjem glumaca, redatelja i ostalih suradnika koji svojom kvalitetom i popularnošću garantiraju uspješnost zajedničkih produkcija, omogućit ćemo značajno povećanje premijernih naslova i otvoriti novo kulturno tržište za naše predstave.

Namjera nam je također uspostaviti partnerske odnose s vodećim kazališnim kućama u Europi, prije svega u Njemačkoj, Italiji i Austriji, kako bismo zajedničkim produkcijama, razmjenom tekstova i suradnika te inoviranjem produkcijskih modela, pozicionirali naš teatar kao modernu kazališnu kompaniju i pouzdanog partnera. U tu svrhu osmisliti ćemo projekte koji će, zajedno s inozemnim partnerima, konkurirati za sredstva iz projekta "Kreativna Europa", za koje je Europska unija izdvojila čak milijardu i osamsto milijuna eura u periodu od 2014. do 2020. godine. Ovaj projekt kulturu smatra "pokretačem ekonomskog rasta i zapošljavanja, koji doprinosi održivom i inkluzivnom razvoju". Ambicije novog tima HNK Ivana pl. Zajca podudaraju se s osnovnim načelima programa "Kreativna Europa" koji "želi nadići podijeljenost kulturnog prostora i tržišta, kao i pružiti podršku plasmanu umjetnika, kulturnih djelatnika i njihovih djela u druge zemlje". Vjerujemo da ćemo značajno doprinijeti predstavljanju grada Rijeke, Primorsko-goranske županije i čitave Hrvatske u širem europskom kontekstu.

Gledatelji – suradnici

Novi HNK Ivana pl. Zajca publiku neće svoditi na pasivnog konzumenta gotovog kazališnog proizvoda, nego će raditi na njezinom integriranju u život kazališta, proširivanju pa i educiranju.

Tijekom jeseni 2015. godine pokrenut ćemo program „Diplomirani gledatelj“ za polaznike-gledatelje svih generacija (učenike, studente, radnike, umirovljenike) koji žele naučiti više o našem i kazalištu uopće. Serijom predavanja o povijesti kazališta te aktualnim produkcijama i tendencijama u izvedbenim umjetnostima,

prezentacijom redateljskih, glumačkih, pjevačkih, plesačkih, dramaturških, kostimografskih i scenografskih priprema za realizaciju predstave, kao i uvidom u sam proces rada (posjete probama, obilazak radionica) gledatelji će, tijekom tromjesečnog programa, steći zvanje "diplomiranog gledatelja" te postati dugoročni gledatelji-suradnici i promotori riječkog kazališta.

Organizirat ćemo tematske okrugle stolove povodom pojedinih predstava, kao i prezentacije repertoara u školama, udrugama, na fakultetima i drugdje, ne samo s ciljem proširivanja baze gledatelja, nego i s namjerom da se putem izravne komunikacije upoznamo sa sferama interesa, temama i problemima koje bi naša publika voljela vidjeti na sceni. Na internetskoj stranici gledatelji će moći komentirati naše predstave, kritički se osvrutati na naš rad i davati sugestije.

Osmislit ćemo volonterske akcije koje bi u proces rada uključile znatan broj prije svega mladih ljudi. Bilo da se radi o pomoći tijekom Riječkih ljetnih noći, ili o praksi u kazališnim radionicama, primjerice putem suradnje s tehničkim školama i fakultetima, pokušat ćemo u proces nastanka i promocije naših predstava uključiti što širi krug mladih.

Iznimnu pažnju posvetit ćemo uključivanju osoba s invaliditetom i posebnim potrebama u krug posjetitelja našeg kazališta.

Intendantska loža bit će otvorena nezaposlenim građanima Rijeke koji nisu u mogućnosti kupiti ulaznicu za naše predstave.

Obnavljanje ansambala

Kako bismo povećali kvalitetu produkcija dramskog programa, planiramo na trenutno slobodna radna mjesta, te na ona koja će uskoro biti oslobođena odlascima u redovitu mirovinu, zaposliti najmanje troje novih glumaca na određeno vrijeme. Već smo proveli analizu i dijagnosticirali koji tip i generacija glumaca su potrebni da bi ansambl optimalno funkcionirao te mogao preuzeti realizaciju kompleksnijih dramskih projekata. K tome, cilj nam je i ravnomjernija opterećenost unutar ansambla, što će zasigurno rezultirati kvalitetnijim i fokusiranijim radom. Uz program "Gostujući umjetnici sezone", novi članovi ansambla predstavljat će dobrodošao kreativan impuls glumcima koji već jesu u angažmanu.

Procjena je aktualnog i budućeg Ravnatelja baleta, Ronalda Savkovića, da će u sljedećoj etapi obnove baletnog ansambla nužno biti angažirati još troje plesača (ugovorom na jednu ili dvije godine) kako da bi se iznimno popularan baletni i plesni program mogao odvijati u predviđenom ritmu.

U opernom ansamblu nalazimo nekoliko vrijednih članova, kao i operne umjetnice koje su obilježile riječku opernu scenu proteklih desetljeća (Nacionalne prvakinja Olga Šober i Mirella Toić). Iznenađuje nas, međutim, potpuno odsustvo novih generacija pjevačica i pjevača (s izuzetkom izvrsne Kristine Kolar), kao i neshvatljivo ignoriranje opernih doajena (Giorgio Surian – odsutan gotovo deset godina s riječke pozornice) ili, primjerice, mlade operne umjetnice u impresivnom uzletu, riječanke Diane Haller. Te i slične neprihvatljive propuste namjeravamo ispravljati već od prvog dana mandata, svjesni pritom da su prilike za trajniji angažman, u nekim slučajevima, nepovratno propuštene. Riječkoj publici nastojat ćemo predstaviti ili vratiti neke od opernih «emigranata» putem programa «Gostujući umjetnici sezone». Usto, nastojat ćemo ugovoriti trajniju suradnju na određeno vrijeme (2-3 godine) s troje ili četvero mladih pjevača spremnih preuzeti značajnu ulogu u realizaciji opernog programa. Međunarodno natjecanje mladih opernih pjevača (najavljeno u poglavlju Nove inicijative) pružit će nam izvanrednu priliku da odaberemo najbolje u novoj generaciji opernih umjetnika. Kako bismo obnavljanju ansambla i odabiru izvođača za pojedine projekte pristupili studiozno i sustavno, surađivat ćemo s Vlatkom Oršanić, pročelnicom Odsjeka za pjevanje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, kao ravnateljicom natjecanja i *casting* savjetnicom u novom glazbenom i opernom timu HNK Ivana pl. Zajca.

Jedan od prvih zadataka nakon preuzimanja dužnosti upravljanja riječkim kazalištem bit će – u suradnji s Muzičkim savjetnikom odnosno ravnateljem – pregled kadrovskog stanja orkestra i zbora te procjena potrebe novih angažmana odnosno zapošljavanja u pojedinim segmentima. Riječ je o najbrojnim skupovima zaposlenika kazališta pa je izrada razvojnog plana nemoguća prije izravnog uvida u situaciju.

Obnavljanje ansambla ne namjeravamo provoditi samo angažiranjem novih izvođača u pojedinim umjetničkim odjeljenjima. Tijekom svake sezone organizirat ćemo barem jednu radionicu i jedan seminar u suradnji s vodećim pedagogima, metodičarima, redateljima, koreografima, trenerima i dramaturzima iz svijeta, a s ciljem usavršavanja izvedbeno-tehničkih i izražajnih kompetencija naših glumaca, pjevača i plesača. Radionice i seminari u pravilu će biti namijenjeni izvođačima svih ansambala pa ćemo i tako motivirati njihovu suradnju.

III. NOVE INICIJATIVE

HNK na sceni HKD

Deficit prostora s kojim se HNK Ivana pl. Zajca trenutno suočava zbog činjenice da čak četiri ansambla dijele isti krov (Hrvatska drama, Talijanska drama, Opera i Balet) riješio bi se otvaranjem nove scene u HKD-u, gdje bi se mogle pripremati i izvoditi dramske predstave koje nisu toliko ovisne o prostorno-akustičkim specifičnostima "Zajčeve" barokne kutije. U naredne četiri godine pokušat će se kroz različite europske fondove – naravno u suradnji s Gradom – pronaći sredstva kojima bi se i tehnički osuvremenila pozornica u HKD-u, tako da u budućnosti može zadovoljiti više produkcijsko-izvedbene standarde.

Gostujući umjetnici sezone

U sklopu programa "Gostujući umjetnici sezone" svake bismo sezone pozvali na suradnju – ovisno o planiranim projektima – po jednu renomiranu glumicu i/ili glumca, opernu pjevačicu i/ili pjevača, dirigenticu ili dirigenta, balerinu i/ili baletana, dramsku spisateljicu ili pisca. Program bismo nastojali u najvećoj mogućoj mjeri realizirati kroz različite oblike sponzorstva, donacija, medijskih pokroviteljstva ili koprodukcija s drugim kazalištima. Među umjetnicama i umjetnicima koje planiramo pozvati su i Mira Furlan, Rade Šerbedžija, Mirjana Karanović, Radko Polič, Milena Dravić, Milena Zupančić, Mira Banjac, Miki Manojlović, Ivo Gregurević, Ljubiša Samardžić, Slavko Štimac, Krešimir Mikić, Marko Mandić, Nina Violić, Vili Matula, Zoja Odak, Ivana Sajko, Biljana Srbljanović, Dunja Vejzović, Diana Haller, Giorgio Surian, Goran Jurić, Ana Pavlović, Jovan Veselinović i drugi.

Riječko kazalište mladih "Janko Polić Kamov"

Kazališna inicijacija mladih i njihova transformacija u kompetentne gledatelje jedan je od imperativa našeg programa. Ne samo naslovima koji se direktno obraćaju ovoj populaciji i artikuliraju njezine interese, već i nizom drugih aktivnosti, mladi će biti punopravno zastupljeni u našem programu. Kamovfest vidimo kao mogućnost da HNK Ivana pl. Zajca direktnije komunicira upravo s mladima te ih putem produkcija i kazališnih radionica intenzivnije uključiva u kazališni život Rijeke. Usto, planiramo u okviru Dramskog studija za mlade poticati ne samo pedagoški rad s mladima, nego i njihovo autentično stvaralaštvo. Pokušali bismo ostvariti suradnju sa sličnim dramskim studijima pri drugim kazalištima. Također bismo omogućili mladima se putem otvorenih proba upoznavaju s radom na profesionalnim produkcijama. Sve aktivnost za mlade odvijale bi se u sklopu programa koji bismo nazvali Riječko kazalište mladih "Janko Polić Kamov".

Međunarodno natjecanje mladih opernih pjevača "Zinka Milanov"

U suradnji s međunarodno proslavljenom hrvatskom sopranisticom Vlatkom Oršanić, danas i pročelnicom Odsjeka za pjevanje na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, pokrenut ćemo Međunarodno natjecanje mladih opernih pjevača. Cilj projekta je promocija mladih opernih pjevača, prepoznavanju njihovih potencijala te poticanje napredovanja u pjevačkim karijerama. Usto, natjecanje će otvoriti mogućnost upoznavanja i angažiranja izvrsnih mladih pjevača u opernim projektima riječkog kazališta i koncertnom programu. Natjecanje bi se odvijalo u 3 etape: prvi krug, polufinale i finale u vremenskom razdoblju od 4-5 dana. Sve etape bile bi javne, a u ocjenjivanju mladih pjevača sudjelovao bi međunarodni ocjenjivački sud sastavljen od eminentnih pjevačkih pedagoga, opernih pjevača, dirigenata, direktora opernih kazališta i opernih agenata. Idealno vrijeme održavanja bila bi druga polovica srpnja, a finalnu večer mogli bismo integrirati u program Riječkih ljetnih noći te održati na Ljetnoj pozornici u Opatiji.

U spomen na jednu od najvećih dramskih sopranistica dvadesetog stoljeća, dugogodišnju primadonu njujorške opere Metropolitan, natjecanje će nositi ime Zinke Kunc Milanov.

***DancePort* Rijeka – Međunarodna natjecanja za baletne plesače i koreografe**

HNK Ivana pl. Zajca pokušat ćemo učiniti europskim centrom novih naraštaja baletnih plesača i mladih koreografa. Direktor baleta Ronald Savković inicirat će bijenalno natjecanje mladih baletnih plesača, a jedna od nagrada bio bi i angažman u baletnom ansamblu na odabranim projektima. Također bijenalno, organizirat ćemo i natjecanje mladih koreografa.

Jadranski simfonijski orkestar

Tijekom prve dvije sezone razmatrat ćemo – zajedno s riječkim glazbenicima – mogućnost osnivanja Jadranskog simfonijskog orkestra kao zasebnog umjetničkog odjela HNK Ivana pl. Zajca te izraditi elaborat u suradnji s Muzičkim ravnateljem kazališta, Gradom, Ministarstvom kulture i inozemnim partnerima. Namjera nam je od druge ili najkasnije treće sezone upravljanja kazalištem uvesti i redoviti koncertni program s najmanje dva pretplatnička koncerta mjesečno. Kao jedini u široj regiji, Jadranski simfonijski orkestar tijekom prvih sezona mogao bi gostovati u svim većim jadranskim gradovima, a u perspektivi postati i umjetnički ansambl koji promovira Rijeku u međunarodnim okvirima. Osnivanje Jadranskog simfonijskog orkestra moglo bi se integrirati i u program projekta Rijeka – Kulturna prijestolnica Europe.

HNK za Rijeku – Europsku prijestolnicu kulture 2020.

HNK Ivana pl. Zajca propitivat će svoj identitet, funkcije i perspektive u kulturno-političkom kontekstu nadnacionalne zajednice europskih država koje je Hrvatska postala članicom 2013. godine. U procesu kandidature Grada Rijeke za Europsku prijestolnicu kulture 2020. važna uloga pripast će i izvedbenim umjetnostima te njihovoj središnjoj instituciji u Rijeci. Uz promoviranje Rijeke u sklopu europskih gostovanja svojih produkcija, HNK će postavljati pitanje europskog identiteta na različite načine i u različitim formatima. Također, konzultirat ćemo kazališta u gradovima koji su već bili Europske prijestolnice kulture te napraviti analizu njihove uloge u procesu kandidature, kao i nakon dobijanja statusa i titule Europska prijestolnica kulture. Pojedine projekte i programske cjeline HNK će čvrsto povezati s konceptom Rijeke kao Europske prijestolnice kulture. Tijekom naredne četiri godine "Zajc" bi morao postati snažan promotor europskog identiteta Grada u području izvedbenih umjetnosti.

IV. PROGRAMSKE SMJERNICE I REPERTOARNI NASLOVI

Projekti svih odjela HNK Ivana pl. Zajca slijedit će, u nekom segmentu ili smislu, ideje vodilje predloženog programa i strategije razvoja riječkog kazališta. Posebnu pažnju posvetit ćemo projektima koji suradnički povezuju četiri ansambla, mladim autorima i izvođačima te mladoj publici i njezinu vidljivijem uključivanju u kazališni život Rijeke.

Hrvatska drama

1. sezona ili godina

Miroslav Krleža: *Kristofor Kolumbo* (mala scena, u suradnji s Talijanskom dramom)

Nedjeljko Fabrio: *Vježbanje života* – rekonstrukcija (velika scena, svi ansambli)

Slobodan Šnajder: *Hrvatski Faust* (VS)

Autorski projekt ili Daša Drndić: *Leica format* (MS)

Sue Townsend: *Tajni dnevnik Adriana Molea* ili Jules Verne: *20000 milja pod morem* (VS)

2. sezona ili godina

Rade Šerbedžija (autorski projekt) ili Rajko Grlić: *Samo jednom se ljubi* (MS)

Sofoklo: *Antigona* (VS)

Henrik Ibsen: *Neprijatelj naroda* ili William Shakespeare: *Julije Cezar* (VS)

Vještice iz *Ria* (autorski projekt) ili Ivana Sajko: *Žena bomba* (MS)

Leonard Bernstein: *West Side Story* (VS, svi ansambli)

3. sezona ili godina

George Orwell: *Životinjska farma* (VS)

Mihail Bulgakov: *Majstor i Margarita* (VS)

Danilo Kiš: *Grobnica za Borisa Davidoviča* (MS)

Janko Polić Kamov: *Isušena kaljuža* ili Autorski projekt (MS)

Antoine de Saint Exupery: *Mali princ* (VS)

4. sezona ili godina

Miroslav Krleža: *Baraka Pet Be* ili *Hrvatska rapsodija* (VS)

Thomas Mann: *Doktor Faustus* (VS)

Georg Buchner: *Woyzeck* (VS)

Bekim Serjanović: *Nigdje, niotukud* ili Autorski projekt (MS)

Bob Fosse: *Sav taj jazz* (VS, svi ansambli)

Talijanska drama

1. sezona ili godina

Miroslav Krleža: *Kristofor Kolumbo* (MS, u suradnji s Hrvatskom dramom)

Nedjeljko Fabrio: *Vježbanje života* (rekonstrukcija) (VS)

Luigi Pirandello: *Henrik IV* (VS)

2. sezona ili godina

Silvio Berlusconi (autorski projekt) (VS)

Mladi talijanski dramski pisac (MS)

Marin Držić: *Urotnička pisma* (VS)

3. sezona ili godina

Federico Fellini: *Amarcord* (VS)

Dario Fo: *Slučajna smrt jednog anarhiste* (VS)

Boccaccio (autorski projekt) (MS)

4. sezona ili godina

Italo Calvino: *Ako jedne zimske noći neki putnik ili Naši preci* (VS)

Mladi talijanski dramski pisac (MS)

William Shakespeare: *Mletački trgovac* (VS)

Opera

Operu HNK Ivana pl. Zajca trebat će obnoviti u svakome smislu:

- organizacijskom: uvođenjem funkcije Muzičkog ravnatelja odvojene od Ravnatelja opere te, u perspektivi, mogućim izdvajanjem orkestra iz opernog odjeljenja (u slučaju formiranja Jadranskog simfonijskog orkestra kao izvođača koncertnog programa);

- izvedbeno-pjevačkom: angažiranjem suradnice najviše stručne spreme u ulozi savjetnice za *casting*, suradnjom s muzičkim akademijama u Hrvatskoj i inozemstvu, pokretanjem međunarodnog natjecanja za mlade pjevače, otvorenim audicijama za pojedine operne projekte i uloge, suradnjom s našim pjevačima koji su već osvojili, ili upravo osvajaju operne pozornice u svijetu, povećanjem ansambla opernih solista;

- repertoarnom: predstavljanjem opernih djela koje riječka publika godinama ili nikada nije mogla vidjeti i čuti na svojoj pozornici;

- redateljskom: neprihvatljiva je, blago rečeno, gotovo potpuna privatizacija i unifikacija redateljskog posla tijekom posljednjih sedam godina ravnanja operom, i to bez pokrića na računu relevantne autorske poetike;

- kazališno-estetičkom i produkcijsko-etičkom: riječku operu uvest ćemo na scenu kazališne suvremenosti, pritom se odupirući grandomaniji dekora i ispraznoj spektakularizaciji koje opernu umjetnost reduciraju na društveno neodgovornu, upravo bahatu kulturno-političku ekonomiju.

Program nove riječke opera svake ćemo sezone kreirati odabirom jednog od naslova iz četiri skupine, ovisno o dostupnim suradnjama s dirigentima i pjevačima, ali i koprodukcijskim prilikama u Hrvatskoj i inozemstvu.

Naslovi iz prve skupine predstavljaju operni *mainstream* i ispunit će očekivanja najšire publike – doživjeti vokalni i vizualni spektakl. Inventivnim i provokativnim režijama, međutim, pokazat ćemo da i u spektaklu mora biti smisla, da se i ondje može postaviti problem koji poziva na kritičko mišljenje, kao i da spektakl ne mora nužno biti u savezništvu s kapitalom.

U drugoj su skupini naslovi koje riječka publika tek treba otkriti i – vjerujemo – prihvatiti. Riječ je o operama iz baroknog razdoblja ili ključnim djelima opernog modernizma.

Treću programsku skupinu čine najpopularnija djela iz opernog kanona, ali interpretacijski (glumačko-pjevački) revidirana u procesu rada istraživačkog opernog studija. Naziv i inicijalni dramaturški izazov – *Drama u operi* – parafraza je i samo naizgledna inverzija Wagnerova traktata *Oper und Drama*. Izvedbeno-scenski prostor opernog studija dizajnirat će riječki arhitekt Idis Turato.

Djela iz četvrte skupine operni će ansambl realizirati u suradnji s drugim sastavnicama HNK Ivana pl. Zajca.

1. Opera kao spektakl

- Mozart: *Don Giovanni* ili *Le Nozze di Figaro*
- Rossini: *Il viaggio a Reims* ili *La Cenerentola*
- Bellini: *La Sonambula*
- Verdi: *Don Carlo* ili *Un ballo in maschera* ili *Otello*
- Bizet: *Carmen* (moguća obnova)
- Saint-Saëns: *Samson et Dalila*
- Giordano: *Andrea Chénier*

2. Neka druga opera

- Purcell: *Dido and Aeneas* – Schoenberg: *Erwartung* (u istoj večeri)
- Monteverdi: *L'Orfeo*
- Handel: *Giulio Cesare in Egitto*
- Strauss: *Elektra* ili *Ariadne auf Naxos*
- Manuel de Falla: *La vida breve*
- Bartok: *Dvorac Modrobradog*
- Berg: *Wozzeck*
- Stravinsky: *Oedipus Rex*
- Janáček: *Zapisi is mrtvog doma*

3. *Drama u operi* (Operni studio)

- Donizetti: *Lucia di Lammermoor*
- Verdi: *Rigoletto, La Traviata, Aida, Otello*
- Wagner: *Der fliegende Holländer*
- Bizet: *Carmen*
- Massenet: *Werther*

4. Zajednički projekti s drugim ansamblima

- Donizetti: *Le convenienze ed inconvenienze teatrali*
- Grieg: *Peer Gynt*
- Weil & Brecht: *Uspón i pad grada Mahagonija*
- Bernstein: *West Side Story*

Naslove u koncertnom program odabrat ćemo naknadno. Razmišljamo o tematski osmišljenim koncertnim sezonama:

Sezona slavenskih autora

Sezona bečke klasike

Sezona barokne glazbe

Sezona glazbe Mediterana

Balet

Balet HNK Ivana pl. Zajca Ronald Savković namjerava razvijati prema izvedbenim i koreografskim standardima koji će ga učiniti respektabilnim ansamblom u okviru europske produkcije klasičnog i suvremenog baleta odnosno plesa. Nastavljamo dakle s programom naznačenim tijekom prethodne dvije sezone, ali znatno ambicioznije, na što upućuju već i odabrani naslovi iz baletne literature, kao i nova inicijativa pokretanja baletnog i koreografskog natjecanja. Riječki baletni ansambl njegovat će ljepotu klasičnog baleta, ali ne bez interesa za nove ideje i estetske pomake, kao i za suvremenu plesnu scenu.

Program baleta slijedi tri osnovne smjernice:

1. Klasični bijelog baleta

P. I. Čajkovski: *Trnoružica*

A. Adam: *Žizela (Giselle)*

S. Prokofjev: *Romeo i Julija* ili L. Delibes: *Kopelija (Coppelia)*

P. I. Čajkovski: *Labuđe Jezero*

2. Edukacijski projekti (za plesače, publiku i baletne škole Rijeke)

Balazs Baranay: *F.O.N.O – For one night only*

A. Vivaldi: *Četiri Godišnja doba* / R. Ščedrin: *Carmen*

3. Preskočena povijest

G. Gershwin: *Rapsodija u Plavom* i *Amerikanac u Parizu*

I. Stravinski: *Posvećenje proljeća* i *Žar ptica*

Hommage a Ballet Russe:

C. Debussy: *Poslijepodne jednog fauna* (Vaslav Nijinsky)

C. M. Weber: *Duh ruže* (Michel Fokine)

R. Korsakov: *Šeherezada* (Michel Fokine)

Riječke ljetne noći

Riječke ljetne noći i narednih će se godina odigravati kao festival ambijentalnih i *site-specific* izvedbeno-umjetničkih projekata i događanja. Cilj nam je ne samo nastaviti istraživati nove izvedbene prostore u Rijeci i okolici, nego i riječki ljetni festival ucrtati na mapu srodnih festivala u Europi, napose na Mediteranu. Tražit ćemo od Ministarstva kulture RH da – razmjerno opsegu programa – uravnoteži financijsku podršku Riječkim ljetnim noćima s onom koju tradicionalno osigurava Dubrovniku, Splitu, pa i Brijunima, a promijenit ćemo i model umjetničkog vođenja festivala. Svaki naredni festival donijet će novu i tematski povezanu programsku strukturu te predstaviti ideje drugog umjetničkog voditelja: Mani Gotovac, Kokana Mladenovića, Uršule Cetinski, Davora Miškovića.

Zajčevi dani

Premda, naravno, smatramo značajnim i namjeravamo nastaviti poticati i promovirati hrvatsko glazbeno a napose operno stvaralaštvo, predložiti ćemo Kazališnome vijeću reviziju i proširenje koncepta već tradicionalnih Zajčevih dana te njihovu transformaciju u festival nove opere, bilo novih opernih djela ili eksperimentalnih opernih inscenacija.

KamovFest

KamovFest, inspiriran životom i djelom Janka Polića Kamova, postat će inkubator novih kazališnih tendencija, prostor koji okuplja populaciju mladih, artikulira njihov nekonformizam i konfrontaciju s ortodoksnim građanskim vrijednostima. KamovFest neće samo proizvoditi sadržaje za mlade, nego i postati događanje u sklopu kojega mladi mogu razvijati svoj autentičan glas. U tom smislu, Kamovfest neće biti samo bijenalno događanje na kojem se prikazuju predstave nastale po djelima Janka Polića Kamova, nego prostor u kojem mladi mogu imaginirati i realizirati kazalište drugačije od onoga koje nudi standardni repertoar kazališta za mlade. Mladi će ne samo biti uključeni u produkciju programa za Kamovfest, nego postupno preuzimati i njegovo vođenje.

V. FINANCIJSKI PLAN

Jasno je da gore obrazložene i navedene ideje i programe neće biti moguće realizirati ukoliko se značajno ne promijeni način poslovanja kazališta. Suprotno uvriježenim politikama štednje koje rješenje uglavnom nalaze u reduciranju zaposlenika kulturnih institucija (donekle neizbježnom), smatramo da izlaz primarno valja tražiti u njihovoj rekonceptualizaciji, temeljitoj reorganizaciji, inventivnim produkcijskim strategijama, a usto i u sustavnom radu na umjetničkoj vrijednosti, inovativnosti i društvenoj odgovornosti programa kao preduvjetima povećanja interesa publike za kulturne, ovdje kazališne, programe.

Jasno je, također, da se od osnivača i vlasnika kazališta, Grada Rijeke, kao i gradskih, županijskih i državnih fondova ne mogu očekivati nego minimalna povećanja sredstava potpore programa, kao što je Grad naznačio Financijskim okvirom za naredno četverogodišnje razdoblje.

Oskudna dokumentacija koju Kazalište daje na uvid kandidatima za Intendanta (bez uvida u plaće i ugovorene statuse zaposlenika, autorske ugovore i troškovnike pojedinih predstava), raspoložive k tome u neozbiljno kratkome vremenu, ne omogućuje detaljnu reviziju aktualnog poslovanja i detaljnu izradu financijskog plana adekvatnog novom programu. Ne preostaje stoga drugo nego izjaviti da će se u naredne četiri godine nastojati održati uvriježeni model te zadržati postojeće izvore financiranja (u segmentu plaća i režija te programa), a usto intenzivno i kreativno raditi na postepenom povećanju prihoda, samofinanciranju većine novih inicijativa te redistribuciji sredstava unutar postojećeg budžeta, e da bi se mogli provesti neki od reformskih zahvata u unutrašnjoj organizaciji, produkcijskim protokolima, društvenoj funkciji i umjetničkom identitetu kazališta.

Rekapitulirajmo:

- Povećanje vlastitih prihoda kao preduvjeta višeg stupnja samoodrživosti kazališnog pogona u programskom segmentu jedan je od osnovnih ciljeva gore opisanih raznolikih, složenih i ulančanih strategija u domeni kreativne produkcije, a koje uključuju: povećanje broja izvedbi, razgranatu i intenzivnu promotivnu kampanju, nove programe i inicijative te medijska pokroviteljstva kao preduvjete povećanja broja gledatelja, pa samim time i većeg interesa sponzora i donatora. Planiramo progresivno povećanje prihode od prodaje kazališnih programa te sponzorstava u iznosu od najmanje 500.000,00 kuna godišnje.
- Umjetničke ideje, njihova društvena i kulturna relevantnost i inventivnost te međunarodna umreženost preduvjeti su uspješnih aplikacija za «grantove» europskih i drugih fondova za kulturnu djelatnost.

- Od Ministarstva kulture ipak ćemo očekivati značajno povećanje potpore programu Riječkih ljetnih noći i Zajčevih dana, a očekujemo i da će širenje radijusa djelovanja HNK Ivana pl. Zajca u regiji biti prepoznato u Primorsko-goranskoj i Istarskoj županiji.
- Angažiranje mladih i još uvijek nedovoljno afirmiranih, a izvrsnih umjetnika neće samo revitalizirati ansamble nego i smanjiti troškove u segmentu honorara. Iznos je u ovom trenutku, međutim, nemoguće predvidjeti.
- Koprodukcijski projekti i partnerstva (opisana ranije) također će utjecati na smanjenje rashodovne strane budžeta, ali i povećanje prihodovne.
- Unutarnju reorganizaciju rada i nadležnosti (Glavni dramaturg, Muzički ravnatelj, vanjski suradnici u umjetničkom timu) provest ćemo bez značajnog ukupnog povećanja rashoda, odnosno uštedama u drugim segmentima budžeta ili pak razmjerno povećanjima prihoda.
- Međunarodna natjecanja mladih opernih pjevača, baletnih plesača i koreografa uvelike će se financirati prihodima od kotizacije te prodajom ulaznica za različite etape natjecanja, a naročito finalni «gala» koncert.
- Za realizaciju umjetničkih programa koji predstavljaju kulturu i umjetnost stranih zemalja, uspostaviti ćemo partnerstva s veleposlanstvima i konzulatima te drugim međunarodnim predstavništvima i fondacijama.

VI. TIM ZA NOVO RIJEČKO KAZALIŠTE

Oliver Frljić (Intendant)

Marin Blažević (Glavni dramaturg kazališta i/ili Ravnatelj opere)

Ronald Savković (Ravnatelj baleta)

Magdalena Lupi Alvir (Ravnateljica Hrvatske drame)

Ravnateljica/ravnatelj Talijanske drame – odredit će se naknadno, moguće i putem javnog natječaja (u procesu odlučivanja važne će biti i konzultacije s predstavnicima talijanske zajednice u Rijeci, ali i Primorsko-goranskoj županiji, Istri te Slovenskom primorju)

Poslovna ravnateljica ili poslovni ravnatelj – odredit će se naknadno, moguće i putem javnog natječaja (preliminarni pregovori s nekoliko kandidata su u tijeku)

Vanjski suradnici u umjetničkom timu (preliminarni dogovori):

- muzički savjetnik i glavni gost dirigent u sezoni 2014/2015: **Ville Matvejeff** (<http://matvejeff.com>)

- *casting* savjetnica za operne projekte i ravnateljica Međunarodnog natjecanja mladih opernih pjevača «Zinka Milanov»: **Vlatka Oršanić**

- arhitekt-scenograf univerzalne pozornice odnosno izvedbenog prostora Opernog studija *Drama u operi*: **Idis Turato**

- umjetnički voditelji Riječkih ljetnih noći: **Mani Gotovac** (2015), **Kokan Mladenović** (2016), **Uršula Cetinski** (2017), **Davor Mišković** (2018)

VII. PROFESIONALNE BIOGRAFIJE:

Oliver Frljić, kazališni redatelj, dramaturg i performer

Diplomirao je filozofiju i religijsku kulturu (2002.), te kazališnu režiju i radiofoniju (2008.) na Sveučilištu u Zagrebu. Već tijekom studija na zagrebačkoj Akademiji dramskih umjetnosti profesionalno režira (počem od 2003. – INK) te objavljuje eseje i kritike, a ubrzo počinje njegova regionalna i međunarodna afirmacija. Produkcije su mu predstavljene na najznačajnijim domaćim (Splitsko ljeto, Gavelline večeri, Dubrovačke ljetne igre, Marulićevi dani, Festival malih scena, Rječke ljetne noći, Tjedan suvremenog plesa, Zlatni lav, Osječko ljeto kulture...), regionalnim (Borštnikova srećanja, Bitef, Sterijino pozorje, MESS, Kotor-art, MOT, Ex Ponto, Tedan slovenske drame, Desire Festiva...) i međunarodnim festivalima (Wiener Festwochen Beč, Kunstenfestivaldesarts Bruxelles, Dialog Festival Wroclaw, Lessingtage Hamburg, Neue Stücke aus Europa Wiesbaden, Festival Divadelná Nitra...).

Njegov "Preklet naj bo izdajalec svoje domovine" iz Slovenskog mladinskog gledališča predstava je s najvećim brojem međunarodnih gostovanja u povijesti tog kazališta. "Mrzim istinu", koju je realizirao u teatru ITD, najuspješnija je predstava tog kazališta po broju gostovanja i osvojenih nagrada (među njima i nagrade Hrvatskog glumišta za najbolju predstavu). "Otac na službenom putu", koju je režirao u Ateljeu 212, najnagrađivanija je predstava tog teatra (dobitnica, između ostalih nagrada, i Srebreneog lovorovog vijenca za najbolju predstavu na sarajevskom MESS-u.).

Frljić je do sada radio u Hrvatskoj, Sloveniji, Srbiji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Austriji, Njemačkoj, Poljskoj i Belgiji. Produkcije su mu predstavljene na festivalima i u kazališnim kućama u Europi, Sjevernoj i Južnoj Americi, Aziji, a predstava "Mrzim istinu" pozvana je na sljedeće izdanje The Sydney Festival.

Uz režiju, Frljić je bio i član uređivačkog odbora časopisa za izvedbene umjetnosti "Frakcija", te predsjednik Centra za dramsku umjetnost. Također je radio i kao vanjski suradnik emisije "Kazalištarije" Trećeg programa Hrvatskog radija. Objavljivao je u novosadskoj "Sceni", "Hrvatkom glumištu", "Kazalištu", "Frakciji" i drugdje. 2012. bio je član žirija Nagrade za dramsko djelo "Marin Držić".

Uz rad u institucijama, Frljić je surađivao i s većinom skupina sa zagrebačke nezavisne scene (Montažstroj, BADco, OOUR, Sodaberg...).

Nagrade:

1. Nagrada ASSITEJ-a (Susret profesionalnih kazališta za djecu i mlade HC Assitej) za režiju predstave "Blizanke" (2007.)
2. Zlatna Žar ptica (Naj, naj, naj festival) za režiju predstave "Blizanke" (2008.)

3. Nagrada za najbolju režiju (Dječji kazališni festival Pozorište Zvezdarište, Beograd) za režiju predstave "Blizanke" (2008.)
4. Nagrada za najbolju režiju (Međunarodni festival komornog teatra Zlatni lav) za režiju predstave "Turbo-folk" (2008.)
5. Mali Marulić (Festival hrvatske drame za djecu) za režiju predstave "Strah u Ulici lipa" (2009.)
6. Zlatna Žar ptica (Naj, naj, naj festival) za režiju predstave "Strah u Ulici lipa" (2009.)
7. Nagrada ASSITEJ-a (Susret profesionalnih kazališta za djecu i mlade HC Assitej) za režiju predstave "Strah u Ulici lipa" (2009.)
8. Nagrada Anđelko Štimac (Međunarodni festival malih scena) za režiju predstava Turbo-folk i Bahke. (2009.)
9. Nagrada za najbolju režiju (10. Festival bosanskohercegovačke drame, Zenica) za režiju predstave "Kukavičluk" (2011.)
10. Sterijina nagrada (Sterijino pozorje, Novi Sad) za režiju predstave "Kukavičluk" (2011.)
11. Zlatni lovorov vijenac (MESS, Sarajevo) za režiju predstave Otac na službenom putu (2011.)
12. Nagrada ASSITEJ-a (Susret profesionalnih kazališta za djecu i mlade HC Assitej) za režiju predstava "Matilda" i "Družba Pere Kvržice" (2011.)
13. Ardalion (Jugoslavenski kazališni festival Bez prevoda, Užice) za režiju predstave "Otac na službenom putu" (2011.)
14. Nagrada za najbolju režiju (Susreti profesionalnih pozorišta, Brčko) za režiju predstave Pismo iz 1920. (2011.)
15. Nagrada za najbolju režiju (11. Festival bosanskohercegovačke drame, Zenica) za režiju predstave "Mrzim istinu" (2012.)
16. Nagrada za najbolji tekst izvedbe (15. Teatar Fest Petar Kočić, Banja Luka) za tekst predstave "Mrzim istinu" (2012.)
17. Nagrada " Biljana Kovačević-Vučo" za zaštitu i unaprjeđenje ljudskih prava, Beograd (2012.)
18. Orlando (Dubrovačke ljetne igre) za režiju predstave "Dantonova smrt" (2012.)
19. Borislav Mihajlović Mihiz (Fond "Borislav Mihajlović Mihiz", Srbija) za dramatičarska i dramaturška dostignuća u projektima "Proklet bio izdajica svoje domovine", "Kukavičluk", "Zoran Đinđić" i "Mrzim istinu" (2012.)
20. Grand Prix Bitefa za predstavu "Zoran Đinđić" (2013.)

Dr. sc. Marin Blažević, teatrolog, dramaturg, urednik

Izvanredni profesor na Odsjeku za dramaturgiju Akademije dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu; predstojnik Odsjeka dramaturgije; predaje teoriju i povijest kazališta i drame, studije izvedbe, te postdramsku dramaturgiju na ADU, dramaturgiju opere na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, te izborne kolegije u području dramaturgije i teorije izvedbe na *Doktorskom studiju književnosti, izvedbenih umjetnosti, filma i kulture* Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Sudjelovao je na mnogobrojnim međunarodnim teatrološkim i izvedbeno-studijskim konferencijama (i kao plenarni izlagač), održao predavanja i seminare na brojnim vodećim sveučilištima u svijetu (Roehampton, Kingston, Wisconsin-Madison, Utrecht, Aberystwyth, Buffalo, Columbia, Yale, Northwestern, Copenhagen, De La Salle, University of Philippines, Stanford, Operahögskolan Stockholm), te objavio preko pedeset znanstvenih i stručnih članaka na slovenskom, talijanskom, hrvatskom, francuskom i engleskom jeziku, u vodećim svjetskim i regionalnim časopisima (*Performance Research*, *The Drama Review*, *Frakcija*, *Maska*) te ključnim knjigama u području izvedbenih studija, dramaturgije i postdramskog kazališta (*The Routledge Companion to Dramaturgy*; *Contesting Performance: Emerging Sites of Research (Performance Interventions)*, urednici Jon McKenzie, Heike Roms, C. J. Wan-Ling Wee; *Contemporary Theatres in Europe: A critical companion*, urednici Joe Kelleher i Nicholas Ridout). Istraživački interesi uključuju studije izvedbe, teoriju glume, napose Branka Gavella, zatim dramaturgiju izvedbe, politički spektakl, avangardno i postdramsko kazalište, te opernu i sportsku izvedbu. U veljači 2013. bio je gostujući profesor na Sveučilištu Columbia (School of the Arts - Theater / Dramaturgy) gdje će ponovo predavati u jesen 2014. Međunarodni je suradnik projekta »New Media Dramaturgy« pri Sveučilištu Novi Južni Wales, Sydney.

S Matthewom Goulisem (*Goat Island, Every House Has a Door*) uredio je posebno englesko izdanje *Frakcije*: »Reflections on the Process / Performance: A Reading Companion to Goat Island's 'When will the September roses bloom?'« (2004/2005). S Lodom Čale Feldman uredio je tematski broj *Frakcije* »Actor as/and Author« (2001), te »MIS-performance« za *Performance Research* (uključujući DVD *PSi#15 Shifts*, u suradnji s Unom Bauer).

Do danas je objavio, kao autor ili urednik, pet knjiga. Kritičko izdanje knjige *Branko Gavella: Teorija glume – od materijala do ličnosti* (2005) plod je četverogodišnjeg suradničkog istraživačkog projekta pod vodstvom profesora emeritusa i akademika Nikole Batušića. Zbirku eseja *Ne*, o slovenskoj izvedbenoj skupini »Via negativa« uredio je 2010. za slovenskog izdavača *Maska*. Sa Sibilom Petlevski i Borisom Senkerom uredio je antologiju *Trajnost čina. U čast Nikoli Batušiću* (2011). Objavio je i autorske knjige *Razgovori o novom kazalištu* (2007) te *Izboren poraz* (2012) o teoriji novog ili postdramskog kazališta i njegovoj specifičnoj povijesti u Hrvatskoj.

Od 1997. do 1999. radi kao kazališni kritičar i novinar u redakciji kulture *Novog lista* i priloga za kulturu *Mediteran* gdje objavljuje stotinjak kazališnih kritika, komentara, prikaza i intervjuja. Od 1998. do 2004. redovito objavljuje kazališne kritike, eseje i komentare u emisiji *Kazalištarije* trećeg programa Hrvatskoga radija. Godine 2002. (do 2004.) zajedno s Agatom Juniku preuzima mjesto urednika emisije *Kazalištarije*. Od 1998. bio je član uredničkog odbora, a potom, od 2006. do 2008. i glavni urednik međunarodnog časopisa za izvedbene umjetnosti *Frakcija*. Godine 2002. u svojstvu urednika pokrenuo je biblioteku AKCIJA (izdavač: Centar za dramsku umjetnost) koja objavljuje knjige iz područja teatrologije, teorije i povijesti izvedbenih umjetnosti.

Kao dramaturg surađivao je s Oliverom Frlićem na projektima *Gospođica Julija, Bakhe, Aleksandra Zec*; s Bojanom Jablanovcem na projektu *What the Fuck is Marko Mandić?*; nedavno i s Ameliom Jones - *The Implicit Body in Performance: Rupturing Habit in the Live Act*.

Fulbrightovu postdoktorsku stipendiju dobio je 2011. te proveo istraživanje *Dramaturgy: Shifting Concept and Practice* na Sveučilištima Columbia (Odjel za kazališnu umjetnost – dramaturgija) i New York (Odsjek za studije izvedbe).

U svojstvu ravnatelja, 2009. godine organizirao je u Zagrebu 15. godišnju konferenciju Performance Studies international. Konferencija je okupila više od 500 znanstvenika i umjetnika iz cijeloga svijeta oko teme »MISperformance: Misfiring, Misfitting, Misreading«. Godinu potom, iznova u suradnji s Ladom Čale Feldman, bio je i ko-direktor *PSi#15 follow up* regionalnog istraživačkog skupa u Rijeci na srodnu temu: «MISperformance – an inverted approach to doing Performance Studies».

Član Upravnog odbora Performance Studies international postaje 2007, a 2010. izabran je za predsjednika Međunarodnog odbora te svjetske organizacije. U suradnji s Peterom Eckersallom (Sveučilište u Melbournu) nedavno je osnovao novu radnu grupu PSi – »Dramaturgy & Performance Studies«.

Trenutno radi na sljedećim projektima: zbirci eseja *MISperforming: invert, err or shift*, u suradnji s Ladom Čale Feldman, izlazi 2014; engleskom izdanju knjige *Gavella: Acting: a Theory*, u suradnji s Ladom Čale Feldman, izlazi 2014; autorskoj knjizi *Dramaturgy: Shifting Concept and Practice*, izlazi 2015. Dramaturg je i ko-autor predstave *reCallas* (suradnici i ko-autori: koreografkinja Åsa Unander-Scharin i skladatelj Carl Unander-Scharin) u sklopu projekta *Opera Mecatronics*.

Ravnatelj je i dramaturg međunarodnog konferencijskog projekta *PSi 2015*, koji će se tijekom dvanaest mjeseci održati na petnaest lokacija diljem svijeta pod naslovom *Fluid States: Performances of unKnowing*. S Davorom Miškovićem i Drugim morem organizira festival Zooming Fluid States u Rijeci, u rujnu 2014.

Ronald Savković, baletni umjetnik

Rođen 1975. u Rijeci

Obrazovanje:

Baletni studio HNK "Ivana pl. Zajca "

Hungarian Ballet academy / Mađarska Baletna Akademija u Budimpešti

1992-1996:

Prvak baleta Slovenskog narodnog gledališća u Mariboru

Plesne i Dramske predstve: Romeo i Julija, Carmen, La Divina Commedia, Babylon, Don Kihot, Labuđe Jezero, Faust.

1996-1998:

Prvak balet Hrvatskog Narodnog Kazališta u Zagrebu

Uloge: Princ Siegfried u Labuđem Jezeru, Franz u Kopeliji, Espada u Don Kihotu, Princ Desire u Trnoružici, Albreht u Žizeli, Solor u Bajaderi, Balade koje donosi vjetar, Ne hodi po travi - Padaju anđeli, Triumf Afrodite

1998-2010:

Prvak Baleta Staatsoper Unter den Linden Berlin / Staatsballet Berlin

Uloge:

Princ Siegfried u Labuđem jezeru (koreo. Patrice Bart)

Princ Desire u Trnoružici (koreo. R. Nurejev)

Grof Albrecht u Žizeli (koreo. Patrice Bart)

Basil u Don Kihotu (koreo. Patrice Bart)

Solor u Bajaderi (koreo. V.Malakhov)

Jean de Brien u Rajmondi (koreo. R.Nurejev)

Princ u Orašaru (koreo. Patrice Bart)

Romeo u Romeo i Juliji (koreo Patrice Bart)

Suvremni koereografi: William Forsythe, Nacho Duato, George Balanchine, Maurice Bejart, Twyla Tharp, Mats Ek, Jiri Kylian, Patrice Bart, Vladimir Malakhov, Margeurite Donlon, Boris Eifman, Leo Mujić, Uwe Scholz

Nagrade:

Nagrada Vladimira Vasilieva na baletnom natjecanju u Permu

Nagrada Hrvatskog glumišta za ulogu Espade u Don Kihotu koreogrija Dinko Bogdanić

Nagrada Oskar Harmoš za ulogu u baletu Ne Hodi po Travi Padaju Andjeli Ivan Faviera

Nagrada Hrvatskog glumišta za ulogu Grofa Albrehta u Žizeli

2006 i 2007 Nagrada Ballet Superstar baletnih kritičara u Lincoln Centru, New York

Koreografije: *Transparente* Staatsballet Berlin, *Shut up and Dance* Staatsballet Berlin, *Kaligula*, *Medea*, *Hamlet*, *Sumrak bogova* (redatelj Tomaž Pandur), *Symphony of sorrowful songs* Staatsballett Berlin, *Romeo i Julija* Narodno pozorište Sarajevo, *Antigona* Festival Merida, *Alexander* Narodno Pozorište Beograd, *Yma* Friedrichstadtpalast Berlin, *Aleksandar Makedonski* Makedonska Opera i Balet, Orašar Hrvatsko Narodno kazalište " Ivana pl. Zajca " Rijeka

Magdalena Lupi Alvir, dramaturginja

Rođena je 1968. u Rijeci. Diplomirala je dramaturgiju na Akademiji za gledališće, radio, film in televiziju u Ljubljani 1993. godine. Za vrijeme studija postaje stipendisticom HNK Ivana pl. Zajca. Dramaturgiju je diplomirala na.

Od 1993. godine zaposlena je kao dramaturginja Hrvatske drame Hrvatskog narodnog kazališta «Ivana pl. Zajca» u Rijeci gdje je surađivala u preko 30 predstava koje uključuju naslove od dramskih klasika do suvremene dramaturgije. U HNK Ivana pl. Zajca radila je s brojnim hrvatskim i inozemnim redateljima (Marin Carić, Zlatko Sviben, Nenni Delmestre, Ivica Buljan, Tomi Janežič, Matjaž Latin, Mateja Koležnik, Diego de Brea, Vito Taufer, Mojca Horvat, Janusz Kica, Aleksandar Popovski, Robert Alföldi, Kokan Mladenović...).

Kao dramaturginja, autorica dramatisacija i autorica surađivala je s kazališnim i filmskim institucijama kao i izvaninstitucionalnim kazalištima: DK Gavella, ZeKaeM, Llinkt!, Zagreb Film, Teatar Exit - Zagreb, Scena Gorica, Škuc Gledališće, Gledališće Glej i Cankarjev dom, Festival suvremenih umjetnosti „Mesto žensk“ - Ljubljana, Slovensko Stalno Gledališće - Trst, KUD Borza – Maribor, Gradskim kazalištem lutaka Rijeka i Split, Dječjim kazalištem u Osijeku, Prostorom +, Kazališnom radionicom Malik, Rijeka itd.

Suosnivačica je te, od 1998. do 2008. godine, umjetnička voditeljica nagrađivane riječke nezavisne kazališne grupe TRAFIK (Tranzicijsko-fiksijsko kazalište) koja se bavi istraživanjem rubova izvedbenih formi. U Trafiku ostvaruje brojne autorske predstave u kojima propituje teme vezane za pitanja identiteta pojedinca izgubljenog na margini vremena i prostora, te neistražene riječke teme, zanimljive i u širem europskome kontekstu (*Hodač*-homage avangardnome književniku Janku Poliću Kamovu, *Europa pleše*-inspiriranu romanima i životom bezdomnog književnika Ödöna von Horvátha, *Beaufortova ljestvica*-o jadranskim vjetrovima i metaforičkom prostoru vjetrometine, *Gramatika*-inspiriranu životom riječkih sestara, kazališnih i filmskih glumica Irme i Emme Grammatice, *Destinacija TRAFIK: Divljač*-posvetu izbrisanim lučkim identitetima grada Rijeke, *Jalova*-o problemu jalovosti kroz niz tema, od pitanja majčinstva i roditeljstva do potpomognute oplodnje, ali i u svjetlu šireg društveno-političkog konteksta.) U Trafikovim predstavama sudjeluje i kao dramaturginja (*Kino predstava*, *Pozdrav s Jadrana*,

Utjelovljenje, Armada), te ostvaruje brojna gostovanja na hrvatskim i inozemnim festivalima.

Posebnu pažnju pridaje radu u lutkarstvu kojemu se posvećuje još za vrijeme studija.

Njezin prvi rad u mediju lutkarstva bila je dramaturgija predstave *De rerum natura* (redatelj i mentor Edi Majaron) u Gradske kazalištu lutaka u Rijeci, koja je gostovala na međunarodnom festivalu lutkarskih škola u Charleville Mézieresu u Francuskoj 1990. godine. Kao dramaturginja, autorica dramatizacija i asistentica redatelja u GKL Rijeka ostvarila je nekoliko lutkarskih predstava od kojih su sve dobile odlične ocjene strukovne kritike, a većina je od njih na hrvatskim festivalima nagrađivana u glumačkim kategorijama te kategorijama najbolje predstave.

Objavljivala je kazališne eseje i studije u kazališnim i književnim časopisima (*Frakcija, Kazalište, Književna Rijeka, Glasje, Kretanja*). Surađivala je i u radu strukovnih tijela hrvatskih i međunarodnih kazališnih festivala, kao članica festivalskih komisija, izbornica ili članica strukovnih žirija. Osim u kazalištu, kratko je djelovala i na području filma, gdje u suradnji sa *Zagreb filmom* kao dramaturg ostvaruje animirani film *Kamov* (2003).

NAGRADE:

1. Posebna pohvala «za mladenački i skupni angažman u tumačenju zahtjevnoga teksta suvremene dramaturgije», na 1. Festivalu malih scena, Rijeka, 1994. za predstavu B. Brechta *Pir malograđana*, dramaturginja M. Lupi, redateljica Vedrana Vrhovnik, produkcija Akademska scena Arka.
2. Nagrada za najbolju predstavu u cjelini međunarodnog «25. salona mladih», Zagreb 1998., za predstavu *Hodač*, autorica M. Lupi, koautori I.N.Gattin, Ž.Valenta, E.Liverić, A.Đaković
3. Nagrada za dramaturgiju za predstavu *Hodač* na Festivalu hrvatske drame «Marulićevi dani», Split 1999.
4. Nagrada za dramaturgiju za predstavu *Hodač* na Međunarodnom festivalu malih scena, Rijeka, 2000.
5. Nagrada za najbolju dramatizaciju i najbolju predstavu u cijelini za predstavu *Bistri vitez Don Quijote od Manche* na Susretu lutkarskih kazališta Hrvatske, Osijek, 1999., redatelj Z. Sviben
6. Povelja za promicanje hrvatske književne baštine na kazališnoj sceni na Susretu lutkarskih kazališta Hrvatske, Osijek, 2001. za predstavu *Albus kralj*, autorica dramatizacije i redateljica M. Lupi
7. Nagrada za najbolju predstavu u cjelini za predstavu *Ptica i brod* na Susretu lutkarskih kazališta Hrvatske, Osijek, 2001., dramatizacija M. Lupi, redatelj Ž. Orešković
8. Nagrada Zlatna Žar Ptica Gradskom kazalištu lutaka Rijeka za promicanje neverbalnog izraza u kazalištu za djecu i mlade u predstavi *Moje tijelo*, autora Žaka Valente i Magdalene Lupi i redatelja Žaka Valente. Naj, naj festival, Zagreb, 2009.